

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III.ÚS 31/2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. januára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť F. M., P., zastúpeného advokátkou JUDr. M. G., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Co 233/2009 a sp. zn. 4 Co 234/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. decembra 2010 doručená sťažnosť F. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Co 233/2009 a sp. zn. 4 Co 234/2009.

Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ podal 26. marca 2002 Okresnému súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) žalobu o zaplatenie sumy 80.252,40 € s prísl. Sťažovateľ podal odvolanie proti uzneseniu z 3. augusta 2009 č. k. 28 C/283/2002-476, ktorým bolo konanie zastavené, a aj proti uzneseniu z 18. septembra 2009 č. k. 28 C/283/2002-501, ktorým bolo rozhodované o trovách konania. O odvolaniach rozhodoval krajský súd v konaniach sp. zn. 4 Co 233/2009 a sp. zn. 4 Co 234/2009.

Zdôvodnenie podanej sťažnosti sformuloval sťažovateľ takto: *„Tieto odvolania boli podľa zistení sťažovateľa na Krajský súd v Košiciach postúpené v októbri 2009.... Vzhľadom na pretrvávajúcu dlhodobú nečinnosť Krajského súdu v Košiciach podal dňa 31.08.2010 sťažovateľ ako účastník konania sťažnosť predsedovi krajského súdu na postup súdu. ...Krajský súd v Košiciach podaním zo dňa 9.9.2010... sťažovateľa upovedomil, že o odvolaniach vo veciach vedených pod č. k. 4 Co 233/2009 a 4 Co 234/2009 krajský súd ako odvolací súd má rozhodnúť do konca septembra 2010. Zároveň Krajský súd v Košiciach informoval sťažovateľa, že do ukončenia odvolacieho konania bude veci sledovať.*

Do dnešného dňa však sťažovateľ neobdržal z Krajského súdu v Košiciach žiadne informácie o výsledku konania, t. j. či už bolo o odvolaniach podaných sťažovateľom rozhodnuté a nebolo mu doručené žiadne uznesenie. ...od posledného úkonu vo veci uplynul už viac ako rok a do dnešného dňa nebolo vo veci rozhodnuté, ani súd nevykonal žiaden iný úkon. Pritom v súlade s ust. § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. ...

Podľa mienky sťažovateľa je základnou povinnosťou súdu zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie...

Sťažovateľ má za to, že jeho sťažnosť je oprávnená, pretože s prihliadnutím na základné kritériá, ktoré sťažovateľ uviedol vyššie, nie je daný žiadny dôvod na to, aby

Krajský súd v Košiciach o merite veci nerozhodol po dobu viac ako jedného roka a udržiaval svojou nečinnosťou sťažovateľa ako účastníka konania v stave právnej neistoty. Sťažovateľ sa preto obracia na Ústavný súd SR, aby tento stav právnej neistoty odstránil a priznal sťažovateľovi právo na primerané zadosťučinenie.“

Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd vydal toto rozhodnutie:

„Základné práva sťažovateľa, F. M... na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach... v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Co 233/2009 a 4 Co 234/2009 porušené boli.

Sťažovateľovi... sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 3.000 €..., ktoré je Krajský súd v Košiciach... povinný uhradiť mu do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

Krajský súd v Košiciach... je povinný uhradiť sťažovateľovi, F. M... trovy právneho zastúpenia v sume 303,31 EUR na účet právnej zástupkyne, JUDr. M. G... do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých

nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 184/06, III. ÚS 316/2010).

Ústavný súd zistil, že spis vedený v sťažovateľovej právnej veci pod sp. zn. 28 C/283/2002 bol okresným súdom s odvolaniami sťažovateľa doručený krajskému súdu 29. októbra 2009, jednotlivé odvolania sťažovateľa boli zaevidované samostatne pod odlišnou spisovou značkou (4 Co 233/2009 a 4 Co 234/2009), avšak krajským súdom boli preskúmané súčasne. Krajský súd o odvolaniach sťažovateľa rozhodol 30. septembra 2010, pričom spis vrátil okresnému súdu 22. októbra 2010.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 172/05) sa ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci ešte trvalo. Ak v čase, keď bola sťažnosť doručená ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci. K odstráneniu právnej neistoty dochádza právoplatným rozhodnutím vo veci.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07).

Vzhľadom na skončenie odvolacieho konania pred vydaním rozhodnutia krajským súdom a vrátením spisu okresnému súdu ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu nemôže už dochádzať k porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. svojím obsahom obdobného práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že dĺžku konania pred krajským súdom o podaných odvolaniach (od 29. októbra 2009, keď bol spis krajskému súdu predložený, do 22. októbra 2010, keď bol spis s rozhodnutím krajského súdu vrátený okresnému súdu) nemožno hodnotiť ako zjavne neprimeranú a ani celé toto obdobie ako zbytočné prietahy, keďže je potrebné brať na zreteľ aj čas nevyhnutný na štúdium

spisového materiálu obstaraného prvostupňovým súdom, ako aj skutočnosť, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je prípustný riadny opravný prostriedok a odvolací súd vec uzatvára právoplatne.

Ústavný súd v tejto súvislosti tiež poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakovane vyslovil, že „Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru“ (III. ÚS 91/04). Nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy [čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, III. ÚS 359/08)].

Na základe uvedeného preto ústavný súd sťažnosť, obsahom ktorej bolo namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru krajským súdom v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Co 233/2009 a sp. zn. 4 Co 234/2009, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. januára 2011